

رحمت

مقابل **غضب** را رحمت گویند. رحمت در **انسان** به معنای **دل نازک بودن** و در **خداوند** به معنای **روزی دادن** و **احسان** و **عفو** و **بخشش** و غیره می‌باشد. از احکام مرتبط با عنوان یاد شده در بابهای **طهارت**، **صلوات** و **نکاح** سخن گفته‌اند.

فهرست مندرجات

- ۱ - تفاوت معنای رحمت در انسان و خدا
- ۲ - درخواست رحمت برای درگذشتگان
- ۳ - یأس از رحمت خداوند
- ۴ - درخواست رحمت هنگام شنیدن آیات رحمت
- ۵ - نماز استسقا
- ۵.۱ - طلب رحمت در قنوت نماز استسقا
- ۶ - بوسیدن فرزند
- ۷ - پانویس
- ۸ - منبع

تفاوت معنای رحمت در انسان و خدا

رحمت در انسان به معنای دل نازک بودن است که در **احسان** و **محبت** به دیگران **تجلی** پیدا می‌کند و در **خداوند متعال** به معنای **روزی دادن** و **احسان به بندگان** و **عفو** و **بخشش** از **گناهان** آنان می‌باشد؛

[۱] طریحی، فخرالدین، مجمع البحرین، واژه «رحم»، ج ۲، ص ۱۵۸-۱۵۹.
[۲] راغب اصفهانی، حسین بن مجد، المفردات فی غریب القرآن، واژه «رحم»، ص ۱۹۱.

از این رو، خداوند خود را با **صفت «رحمان»** و **«رحیم»** توصیف کرده است؛
[۳] فاتحه/سوره ۱، آیه ۳.

چنان که انسان نیز به صفت «رحیم» توصیف می‌شود و **خداوند پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله** را بدان ستوده است.
[۴] توبه/سوره ۹، آیه ۱۲۸.

فضیلت رحمت در حدیثی از **امام صادق علیه السلام** از **لشکریان عقل** شمرده شده است.
[۵] کلینی، مجد بن یعقوب، الکافی، ج ۱، ص ۲۱.

درخواست رحمت برای درگذشتگان

درخواست رحمت و **آمرزش** برای **درگذشتگان**، بویژه هنگام **زیارت قبور** آنان **مستحب** است.
[۶] طباطبایی یزدی، مجدکاظم، العروة الوثقی، ج ۲، ص ۱۲۵.

یأس از رحمت خداوند

یأس از رحمت خداوند از **گناهان کبیره** است.
[۷] نجفی جواهری، مجدحسن، جواهر الکلام، ج ۱۳، ص ۳۲۰.

خداوند در **قرآن کریم مایوس شدن** از **رحمت خدا** را از **خصلتهای کافران** برشمرده است.
[۸] یوسف/سوره ۱۵، آیه ۸۷.

درخواست رحمت هنگام شنیدن آیات رحمت

درخواست رحمت از خداوند هنگام **خواندن** یا **شنیدن** آیه در بردارنده **رحمت الهی** **مستحب** است.
[۹] نجفی جواهری، مجدحسن، جواهر الکلام، ج ۹، ص ۴۱۹.
[۱۰] حرعاملی، مجد بن حسن، وسائل الشیعة، ج ۶، ص ۶۸.

نماز استسقا

در نماز استسقا انجام دادن اعمالی که موجب **جلب رحمت خداوند** می‌شود، مستحب است، مانند همراه بردن افراد متقی و پرهیزگار و نیز کودکان، **سالمندان**، رفتن به محل اقامه نماز با **پای برهنه** و جدا کردن کودکان از **مادران**؛

[۱۱] نجفی جواهری، مجدحسن، جواهر الکلام، ج ۱۲، ص ۱۴۲.

[۱۲] نجفی جواهری، مجدحسن، جواهر الکلام، ج ۱۲، ص ۱۴۴.

← طلب رحمت در قنوت نماز استسقا

چنان که **طلب رحمت از خداوند** در قنوت نماز یاد شده است **استحب** دارد. [۱۲] نجفی جواهری، مجدحسن، جواهر الکلام، ج ۱۲، ص ۱۳۷-۱۳۸.

بوسیدن فرزند

بوسیدن فرزند از روی رحمت **مستحب** است.

[۱۴] حرعاملی، مجد بن حسن، وسائل الشیعة، ج ۲۱، ص ۴۸۴.

پانویس

۱. ↑ طریحی، فخرالدین، مجمع البحرین، واژه «رحم»، ج ۲، ص ۱۵۸-۱۵۹.
۲. ↑ راغب اصفهانی، حسین بن مجد، المفردات فی غریب القرآن، واژه «رحم»، ص ۱۹۱.
۳. ↑ فاتحه/سوره ۱، آیه ۳.
۴. ↑ توبه/سوره ۹، آیه ۱۲۸.
۵. ↑ کلینی، مجد بن یعقوب، الکافی، ج ۱، ص ۲۱.
۶. ↑ طباطبایی یزدی، مجدکاظم، العروة الوثقی، ج ۲، ص ۱۲۵.
۷. ↑ نجفی جواهری، مجدحسن، جواهر الکلام، ج ۱۳، ص ۳۲۰.
۸. ↑ یوسف/سوره ۱۵، آیه ۸۷.
۹. ↑ نجفی جواهری، مجدحسن، جواهر الکلام، ج ۹، ص ۴۱۹.
۱۰. ↑ حرعاملی، مجد بن حسن، وسائل الشیعة، ج ۶، ص ۶۸.
۱۱. ↑ نجفی جواهری، مجدحسن، جواهر الکلام، ج ۱۲، ص ۱۴۲.
۱۲. ↑ نجفی جواهری، مجدحسن، جواهر الکلام، ج ۱۲، ص ۱۴۴.
۱۳. ↑ نجفی جواهری، مجدحسن، جواهر الکلام، ج ۱۲، ص ۱۲۷-۱۲۸.
۱۴. ↑ حرعاملی، مجد بن حسن، وسائل الشیعة، ج ۲۱، ص ۴۸۴.

منبع

فرهنگ فقه مطابق مذهب اهل بیت علیهم السلام، ج ۴، ص ۷۹.

رده‌های این صفحه : خدا شناسی | رحمت الهی